

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
«МОРСЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ ХЕРСОНСЬКОЇ ДЕРЖАВНОЇ
МОРСЬКОЇ АКАДЕМІЇ»**

**ОСВІТНЯ ПРОГРАМА
ПРОФІЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ
ПІДГОТОВКИ ЗДОБУВАЧІВ ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ
ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОГО СТУПЕНЯ
ФАХОВОГО МОЛОДШОГО БАКАЛАВРА
НА ОСНОВІ БАЗОВОЇ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ**

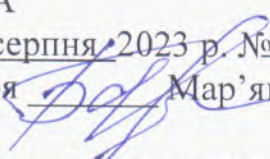
ЗАТВЕРДЖЕНО

Радою із забезпечення якості освітньої діяльності та
якості освіти ВСП "МФК ХДМА"

Протокол від «29» червня 2023 р. № 5

Вченою радою ХДМА

Протокол від «29» серпня 2023 р. № 1

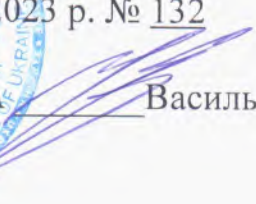
В.о. вченого секретаря Мар'яна БАБИШЕНА

Освітньо-професійна програма вводиться
в дію з 01 вересня 2023 року

Введено в дію наказом по ХДМА

від «31» серпня 2023 р. № 132

В.о. ректора ХДМА

 Василь ЧЕРНЯВСЬКИЙ

Херсон - 2023

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
Освітня програма профільної середньої освіти
підготовки здобувачів фахової передвищої освіти
на основі базової загальної середньої освіти

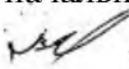
освітньо-професійний ступінь	«фаховий молодший бакалавр»
галузь знань	27 Транспорт
спеціальність	271 Морський та внутрішній водний транспорт
спеціалізація	271.01 Навігація і управління морськими суднами
освітньо-професійна програма	«Навігація і управління морськими суднами»
спеціалізація	271.02 Управління судновими технічними системами і комплексами
освітньо-професійна програма	«Управління судновими технічними системами і комплексами»
спеціалізація	271.03 Експлуатація суднового електрообладнання і засобів автоматики
освітньо-професійна програма	«Експлуатація суднового електрообладнання і засобів автоматики»

ПОГОДЖЕНО

Начальник ВСП «МФК ХДМА»

 Віктор ГУСЄВ
« 30 » червня 2023р.

Перший заступник
начальника ВСП «МФК ХДМА»

 Руслан ЛЕВКІВСЬКИЙ
«30» червня 2023р.

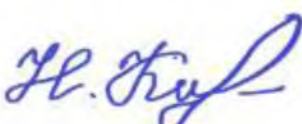
СХВАЛЕНО:

Педагогічною радою відділення загальноосвітньої підготовки
протокол від 22. 06. 2023 р. № 11

Голова педагогічної ради
відділення загальноосвітньої підготовки Олександр ПУЧКОВ
Педагогічною радою
ВСП «МФК ХДМА» протокол від 30 .06.2023 № 5

ПЕРЕДМОВА

Розроблено проектною групою у складі:

1	Тетяна НЕПОМНЯЦА 	Спеціаліст вищої категорії, вчитель-методист, методист Відокремленого структурного підрозділу «Морський фаховий коледж Херсонської державної морської академії»
2	Оксана ЧАГАЙДА 	Спеціаліст вищої категорії, викладач-методист, завідувач лабораторії Відокремленого структурного підрозділу «Морський фаховий коледж Херсонської державної морської академії»
3	Надія КОЛЕСНИК 	Спеціаліст вищої категорії, викладач-методист, голова циклової комісії дисциплін українознавства Відокремленого структурного підрозділу «Морський фаховий коледж Херсонської державної морської академії»

ЗМІСТ

	ВСТУП	5
1.	I. ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ТА СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОГО НАВАНТАЖЕННЯ	6
2.	II. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ	8
3.	III. ВИМОГИ ТА ФОРМИ ЗДОБУТТЯ ПРОФІЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ	16
4.	IV. ОПИС ТА ІНСТРУМЕНТИ СИСТЕМИ ВНУТРІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ	19
	Додатки	21

ВСТУП

Освітня програма профільної середньої освіти підготовки здобувачів фахової передвищої освіти освітньо-професійного ступеня фахового молодшого бакалавра на основі базової загальної середньої освіти за освітньо-професійними програмами «Навігація і управління морськими суднами», «Управління судновими технічними системами і комплексами», «Експлуатація суднового електрообладнання і засобів автоматики», (далі – Освітня програма) Відокремленого структурного підрозділу «Морський фаховий коледж Херсонської державної морської академії (далі – ВСП «МФК ХДМА») розроблена на виконання Законів України «Про освіту», «Про фахову передвищу освіту», «Про повну загальну середню освіту», Державних стандартів базової і повної загальної середньої освіти (далі – Державний стандарт) та з урахуванням наказу Міністерства освіти і науки України від 20 квітня 2018 року № 408 «Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня». Освітня програма розроблена на основі Типової освітньої програми профільної середньої освіти закладів освіти, що здійснюють підготовку здобувачів освіти освітньо-професійного ступеня фахового молодшого бакалавра на основі базової загальної середньої освіти, затвердженої наказом МОН України від 01.06.2018 р. № 570.

Освітня програма визначає:

- загальний обсяг та структуру навчального навантаження (Додатки №№ 1-3);
- очікувані результати навчання здобувачів, подані в рамках навчальних програм, затверджених наказами МОН від 23.10.2017 № 1407 «Про надання грифу МОН навчальним програмам для здобувачів освіти 10-11 класів закладів загальної середньої освіти»;
- пропонований зміст окремих предметів, які мають гриф «Затверджено Міністерством освіти і науки України» і розміщені на офіційному веб-сайті МОН;
- форми організації освітнього процесу та інструменти внутрішньої системи забезпечення якості освіти;
- вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за цією Освітньою програмою.

I. ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ТА СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОГО НАВАНТАЖЕННЯ

Загальний обсяг навчального навантаження для здобувачів освіти І-ІІ курсів у частині профільної середньої освіти, яке фінансується, складає 2660 годин. Гранично допустиме тижневе навантаження на здобувача освіти І-ІІ курсів у частині профільної середньої освіти складає 30 годин. Частина навчальних годин з предмету «Фізична культура» (2 години на тиждень) не враховуються при визначенні гранично допустимого тижневого навантаження здобувачів освіти. Освітня програма та відповідний навчальний план профільної середньої освіти розробляються відповідно до Закону України «Про повну загальну середню освіту» та Державного стандарту. Вони передбачають години на вивчення базових предметів, вибірково-обов'язкових предметів, профільних предметів і спеціальних курсів. При складанні навчального плану перелік предметів з блоку вибірково-обов'язкових, профільних та спеціальних курсів сформовано з урахуванням галузей знань, спеціальностей, з яких здійснюється підготовка фахового молодшого бакалавра відповідно до освітньо-професійних програм: «Навігація і управління морськими суднами», «Управління судновими технічними системами і комплексами», «Експлуатація суднового електрообладнання і засобів автоматики».

Перелік предметів та кількість годин на їх вивчення наведено в додатках №№ 1-3. Частина навчальних годин призначена для забезпечення профільного навчання, яке є невід'ємною частиною професійної підготовки фахового молодшого бакалавра.

Спеціальні курси разом із профільними предметами відображають специфіку конкретного профілю навчання і визначають його сутність. Вони призначені для доповнення, поглиблення змісту окремих розділів профільних предметів, містять додаткові споріднені розділи, що не включені до навчальних програм, або надають здобувачам освіти знання з сфери майбутньої професійної діяльності. Спеціальні курси реалізуються за рахунок 700 годин передбачених для вивчення профільних предметів і спеціальних курсів.

Результати навчання, які виходять за рамки Державного стандарту, зараховуються в результати навчання з відповідних дисциплін навчального плану підготовки здобувачів фахової передвищої освіти освітньо-професійного ступеня фахового молодшого бакалавра ВСП «МФК ХДМА», обсяги яких визначаються у кредитах ЄКТС.

Предмети Історія України та Всесвітня історія вивчаються як експериментальний інтегрований курс «Історія: Україна і світ». Предмети Фізика, Астрономія, Хімія, Біологія, Екологія, Географія вивчаються як експериментальний інтегрований курс «Природничі науки».

При вивченні базового предмета «Іноземна мова (англійська)», вибірково-обов'язкового предмета «Інформатика» та спецкурсу «Інженерна та комп'ютерна графіка, спеціальне креслення» здійснюється поділ на підгрупи, який реалізується за рахунок додаткових годин та годин на профільні предмети і спеціальні курси.

Вивчення спецкурсів «Навчальна практика», «Навчальна практика в майстернях», «Виробнича практика» на другому курсі реалізується за рахунок годин з розрахунку 30 годин на кожний тиждень практики.

Якщо тижневе навантаження на здобувача освіти при вивченні певного предмета або спецкурсу становить до двох годин на тиждень, припустимим є його вивчення блоком за обмежений період часу з урахуванням необхідності забезпечення рівномірності розкладу занять впродовж семестру.

Вивчення предмету «Захист України» здійснюється блочно. Частина занять планується проводитись наприкінці навчального року з використанням спортивно-водної станції ХДМА.

Окремі предмети («Технології», «Інформатика», «Іноземна мова (англійська)», «Фізична культура») вивчатися інтегровано з предметами професійної спрямованості («Вступ до спеціальності», «Інформатика», «Англійська мова за професійним спрямуванням», «Фізичне виховання»).

Предмет «Фізична культура» вивчається шляхом проведення обов'язкових занять у закладах фахової передвищої освіти здійснюється відповідно до навчальних програм, затверджених у встановленому порядку (частина 4 статті 26 Закону України «Про фізичну культуру і спорт»).

II. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати викладач у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей (КК) здобувачів фахової передвищої освіти освітньо-професійного ступеня фахового молодшого бакалавра.

Код	Ключові компетентності	Компоненти
КК1	Спілкування державною (і рідною — у разі відмінності) мовами	Уміння: ставити запитання і розпізнавати проблему; міркувати, робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти, пояснювати і перетворювати тексти задач (усно і письмово), грамотно висловлюватися рідною мовою; доречно та коректно вживати в мовленні термінологію з окремих предметів, чітко, лаконічно та зрозуміло формулювати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень; уникнення невнормованих іншомовних запозичень у спілкуванні на тематику окремого предмета; поповнювати свій словниковий запас. Ставлення: розуміння важливості чітких та лаконічних формулювань. Навчальні ресурси: означення понять, формулювання властивостей, доведення правил, теорем.
КК2	Спілкування іноземними мовами	Уміння: здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою; розуміти на слух зміст автентичних текстів; читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту; здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань; використовувати у разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів; обирати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії відповідно до різних потреб. Ставлення: критично оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб; висловлювати свої думки, почуття та ставлення; ефективно взаємодіяти з іншими усно, письмово та за допомогою засобів електронного спілкування; ефективно користуватися навчальними стратегіями для самостійного вивчення іноземних мов; адекватно використовувати досвід, набутий у вивченні рідної мови та інших навчальних предметів, розглядаючи його як засіб усвідомленого оволодіння іноземною мовою. Навчальні ресурси: підручники, словники, довідкова література, мультимедійні засоби, адаптовані іншомовні тексти.

КК3	Математична компетентність	Уміння: оперувати текстовою та числовою інформацією; встановлювати відношення між реальними об'єктами навколишньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо); розв'язувати задачі, зокрема практичного змісту; будувати і досліджувати найпростіші математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ, інтерпретувати та оцінювати результати; прогнозувати в контексті навчальних та практичних задач; використовувати математичні методи у життєвих ситуаціях. Ставлення: усвідомлення значення математики для повноцінного життя в сучасному суспільстві, розвитку технологічного, економічного й оборонного потенціалу держави, успішного вивчення інших предметів. Навчальні ресурси: розв'язування математичних задач, і обов'язково таких, що моделюють реальні життєві ситуації.
КК4	Основні компетентності у природничих науках і технологіях	Уміння: розпізнавати проблеми, що виникають у довкіллі; будувати та досліджувати природні явища і процеси; послуговуватися технологічними пристроями. Ставлення: усвідомлення важливості природничих наук як універсальної мови науки, техніки та технологій. усвідомлення ролі наукових ідей в сучасних інформаційних технологіях Навчальні ресурси: складання графіків та діаграм, які ілюструють функціональні залежності результатів впливу людської діяльності на природу.
КК5	Інформаційно-цифрова компетентність	Уміння: структурувати дані; діяти за алгоритмом та складати алгоритми; визначати достатність даних для розв'язання задачі; використовувати різні знакові системи; знаходити інформацію та оцінювати її достовірність; доводити істинність тверджень. Ставлення: критичне осмислення інформації та джерел її отримання; усвідомлення важливості інформаційних технологій для ефективного розв'язування математичних задач. Навчальні ресурси: візуалізація даних, побудова графіків та діаграм за допомогою програмних засобів.
КК6	Уміння вчитися впродовж життя	Уміння: визначати мету навчальної діяльності, відбирати й застосовувати потрібні знання та способи діяльності для досягнення цієї мети; організовувати та планувати свою навчальну діяльність; моделювати власну освітню траєкторію, аналізувати, контролювати, коригувати та оцінювати результати своєї навчальної діяльності; доводити правильність власного судження або визнавати помилковість. Ставлення: усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмінь; зацікавленість у пізнанні світу; розуміння важливості вчитися впродовж життя; прагнення до вдосконалення результатів своєї діяльності. Навчальні ресурси: моделювання власної освітньої траєкторії.

KK7	Ініціативність і підприємливість	Уміння: генерувати нові ідеї, вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, ухвалювати оптимальні рішення; використовувати критерії раціональності, практичності, ефективності та точності, з метою вибору найкращого рішення; аргументувати та захищати свою позицію, дискутувати; використовувати різні стратегії, шукаючи оптимальних способів розв’язання життєвого завдання. Ставлення: ініціативність, відповідальність, упевненість у собі; переконаність, що успіх команди – це й особистий успіх; позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших. Навчальні ресурси: завдання підприємницького змісту (оптимізаційні задачі).
KK8	Соціальна і громадянська компетентності	Уміння: висловлювати власну думку, слухати і чути інших, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів; аргументувати та відстоювати свою позицію; ухвалювати аргументовані рішення в життєвих ситуаціях; співпрацювати в команді, виділяти та виконувати власну роль в командній роботі; аналізувати власну економічну ситуацію, родинний бюджет; орієнтуватися в широкому колі послуг і товарів на основі чітких критеріїв, робити споживчий вибір, спираючись на різні дані. Ставлення: ощадливість і поміркованість; рівне ставлення до інших незалежно від статків, соціального походження; відповідальність за спільну справу; налаштованість на логічне обґрунтування позиції без передчасного переходу до висновків; повага до прав людини, активна позиція щодо боротьби із дискримінацією. Навчальні ресурси: завдання соціального змісту.
KK9	Обізнаність і самовираження у сфері культури	Уміння: грамотно і логічно висловлювати свою думку, аргументувати та вести діалог, враховуючи національні та культурні особливості співрозмовників та дотримуючись етики спілкування і взаємодії; враховувати художньо-естетичну складову при створенні продуктів своєї діяльності (малюнків, текстів, схем тощо). Ставлення: культурна самоідентифікація, повага до культурного розмаїття у глобальному суспільстві; усвідомлення впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток суспільства. Навчальні ресурси: математичні моделі в різних видах мистецтва.
KK10	Екологічна грамотність і здорове життя	Уміння: аналізувати і критично оцінювати соціально-економічні події в державі на основі різних даних; враховувати правові, етичні, екологічні і соціальні наслідки рішень; розпізнавати, як інтерпретації результатів вирішення проблем можуть бути використані для маніпулювання. Ставлення: усвідомлення взаємозв’язку окремого предмета та екології на основі різних даних; ощадне та бережливе відношення до природних ресурсів, чистоти довкілля та дотримання санітарних норм побуту; розгляд

		порівняльної характеристики щодо вибору здорового способу життя; власна думка та позиція до зловживань алкоголю, нікотину тощо. Навчальні ресурси: навчальні проекти, завдання соціально-економічного, екологічного змісту; задачі, які сприяють усвідомленню цінності здорового способу життя.
--	--	--

Такі ключові компетентності, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності можуть формуватися відразу засобами усіх окремих предметів. Виокремлення в навчальних програмах таких наскрізних ліній ключових компетентностей як «Екологічна безпека й сталий розвиток», «Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість і фінансова грамотність» спрямоване на формування у здобувачів освіти уявлень про суспільство в цілому, розвивають здатність застосовувати знання й уміння у реальних життєвих ситуаціях.

Наскрізна лінія	Коротка характеристика
Екологічна безпека й сталий розвиток	Формування у здобувачів освіти соціальної активності, відповідальності та екологічної свідомості, готовності брати участь у вирішенні питань збереження довкілля і розвитку суспільства, усвідомлення важливості сталого розвитку для майбутніх поколінь. Проблематика наскрізної лінії реалізується через завдання з реальними даними про використання природних ресурсів, їх збереження та примноження. Аналіз цих даних сприяє розвитку бережливого ставлення до навколишнього середовища, екології, формуванню критичного мислення, вміння вирішувати проблеми, критично оцінювати перспективи розвитку навколишнього середовища і людини. Можливі уроки на відкритому повітрі.
Громадянська відповідальність	Сприяє формуванню відповідального члена громади і суспільства, що розуміє принципи і механізми функціонування суспільства. Ця наскрізна лінія освоюється в основному через колективну діяльність (дослідницькі роботи, роботи в групі, проекти тощо), яка поєднує окремі предмети між собою і розвиває у здобувачів освіти готовність до співпраці, толерантність щодо різноманітних способів діяльності і думок. Вивчення окремого предмета має викликати у здобувачів освіти якомога більше позитивних емоцій, а її зміст — бути націленим на виховання порядності, старанності, систематичності, послідовності, посидючості і чесності. Приклад вчителя покликаний зіграти важливу роль у формуванні толерантного ставлення до товаришів, незалежно від рівня навчальних досягнень.

Здоров'я і безпека	Завданням наскрізної лінії є становлення здобувача освіти як емоційно стійкого члена суспільства, здатного вести здоровий спосіб життя і формувати навколо себе безпечне життєве середовище. Реалізується через завдання з реальними даними про безпеку і охорону здоров'я (текстові завдання, пов'язані з середовищем дорожнього руху, рухом пішоходів і транспортних засобів). Варто звернути увагу на проблеми, пов'язані із ризиками для життя і здоров'я. Вирішення проблем, знайдених з «ага-ефектом», пошук оптимальних методів вирішення і розв'язування задач тощо, здатні викликати у здобувачів освіти чимало радісних емоцій.
Підприємливість і фінансова грамотність	Наскрізна лінія націлена на розвиток лідерських ініціатив, здатність успішно діяти в технологічному швидкозмінному середовищі, забезпечення кращого розуміння здобувачами освіти практичних аспектів фінансових питань (здійснення заощаджень, інвестування, запозичення, страхування, кредитування тощо). Ця наскрізна лінія пов'язана з розв'язуванням практичних завдань щодо планування господарської діяльності та реальної оцінки власних можливостей, складання сімейного бюджету, формування економного ставлення до природних ресурсів.

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення здобувачів освіти до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість. Доцільно, де це можливо, не лише показувати виникнення факту із практичної ситуації, а й по можливості створювати умови для самостійного виведення нового знання, перевірки його на практиці і встановлення причинно-наслідкових зв'язків шляхом створення проблемних ситуацій, організації спостережень, дослідів та інших видів діяльності. Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньопредметних зв'язків, а саме: змістово-інформаційних, операційно-діяльнісних і організаційно-методичних. Їх використання посилює пізнавальний інтерес здобувачів освіти до навчання і підвищує рівень їхньої загальної культури, створює умови для систематизації навчального матеріалу і формування наукового світогляду. Здобувачі освіти набувають досвіду застосування знань на практиці та перенесення їх в нові ситуації.

Профільні предмети та спеціальні курси «Історія та культура України», «Українська мова за професійним спрямуванням», «Основи суспільних наук», «Вища математика», «Фізика», «Фізика та основи теоретичної механіки», «Основи екології», «Основи екології та охорони навколишнього середовища», «Радіотехніка і електроніка з елементами електротехніки», «Інженерна та комп'ютерна графіка», «Інженерна та комп'ютерна графіка, спеціальне

креслення», «Теоретичні основи електротехніки», «Технологія матеріалів», «Основи технічної термодинаміки та теплопередачі», «Технічна механіка», «Основи гідромеханіки» крім ключових компетентностей формують загальні компетентності фахового молодшого бакалавра, а саме:

ЗК1. Здатність планувати та управляти часом.

ЗК2. Здатність до письмової та усної комунікації в професійному середовищі державною та англійською мовами.

ЗК3. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК4. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

ЗК5. Здатність працювати в команді, організовувати роботу колективу, у тому числі, в складних і критичних умовах.

ЗК6. Здатність до збереження навколишнього середовища.

ЗК7. Здатність до пошуку, дослідження, оброблення та використання інформації для вирішення професійних задач.

ЗК8. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК9. Здатність з'ясовувати причинно-наслідкові зв'язки в суспільних та історичних подіях, розуміння та сприйняття етичних норм поведінки відносно інших людей і відносно природи (принципи біоетики), безпеці та активної участі в поліпшенні стану довкілля, дотримання норм здорового способу життя.

ЗК10. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.

ЗК11. Цінування та повага мультикультурності

ЗК12. Здатність до системного мислення, креативності, навчання впродовж життя.

Профільні предмети та спеціальні курси «Вступ до спеціальності», «Безпека життєдіяльності», «Безпека життєдіяльності та основи охорони праці», «Теорія та будова судна», «Теорія, будова судна та рушії», «Метеорологія і океанографія», «Географія морського судноплавства», «Суднові електричні машини», «Управління судном та практика несення штурманської вахти», «Навчальна практика», «Практика навчальна у майстернях», «Виробнича практика» крім ключових та загальних

компетентностей формують загально-фахові та спеціальні компетентності. Загально-фахові (ЗФК) та спеціальні компетентності (СК) з цих профільних предметів та спеціальних курсів описані у освітньо-професійних програмах відповідної спеціалізації/ОПП: «Навігація і управління морськими суднами», «Управління судновими технічними системами і комплексами», «Експлуатація суднового електрообладнання і засобів автоматики».

Сукупність знань, умінь, навичок, інших компетентностей, набутих здобувачем освіти у процесі навчання за освітньої програмою профільної середньої освіти передбачає такі результати навчання:

РН1. Орієнтуватися в політичному житті, геополітичній обстановці чітко розуміти свої громадянські права, свободи і обов'язки, відстоювати принципи громадянського суспільства і правової держави; давати раціонально-критичну оцінку діям різних політичних сил з позицій загальнонаціональних інтересів України; приймати рішення по застосуванню професійних знань в інтересах незалежності України.

РН2. Орієнтуватись в проблемах екологічного забруднення біосфери та знати методи його попередження; здійснювати зменшення негативного впливу на біосферу; професійними діями попереджувати забруднення біосфери експлуатаційними матеріалами галузі; впроваджувати заходи по утилізації відходів виробництва, які утворюються при виконанні фахових робіт.

РН3. Застосовувати навички та знання з інформаційних технологій.

РН4. Застосовувати математичний апарат, навички з комп'ютерної графіки; поняття зі статистики, кінематики та динаміки; основ електротехніки; радіотехніки та електроніки; володіти навичками математичного моделювання, образного і логічного мислення; володіти методикою математичних розрахунків в процесі використання обладнання.

РН5. Володіти усно та письмово українською мовою, вести діалог, заповнювати професійні документи; користуватися фаховими текстами, електронними словниками та джерелами з фаху

РН6. Володіти усно та письмово англійською мовою, вести діалог, заповнювати професійні документи; користуватися англійськими фаховими текстами, електронними словниками та іншомовними джерелами з фаху.

РН7. Знання про суспільство, сутності та витоків історії та культури, мовних, правових, суспільно-економічних, політичних й культурних процесів минулого та сучасності, основних історичних етапів розвитку філософії,

уміння використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

РН8. Читати і аналізувати креслення та інструкції.

РН9. Використовувати рятувальні засоби та обладнання, зокрема радіообладнання, під час пошуку людей.

РН10. Виявляти можливу причину травм або стану здоров'я та надавати першу медичну допомогу.

РН11. Показувати початкове робоче знання відповідних конвенцій ІМО, які стосуються охорони людського життя на морі і захисту морського середовища.

РН12. Знання методів прийняття рішень та уміння їх застосовувати: оцінка ситуації та ризику; виявлення і розгляд вироблених варіантів; вибір курсу дій; оцінка ефективності результату.

РН13. Знати конструкції об'єктів суднових технічних засобів і систем, принципу їх роботи та розуміння процесів, що в них відбуваються.

РН14. Демонструвати навички особистого виживання, забезпечення особистої безпеки та знання громадських обов'язків на суднах.

Результати навчання з профільних предметів та спеціальних курсів можуть бути доповнені РН освітньо-професійних програм «Навігація і управління морськими суднами», «Управління судновими технічними системами і комплексами», «Експлуатація суднового електрообладнання і засобів автоматики».

ІІІ. ВИМОГИ ТА ФОРМИ ЗДОБУТТЯ ПРОФІЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ

Профільна середня освіта здобувається після здобуття базової загальної середньої освіти.

Форми організації освітнього процесу визначаються «Положенням про організацію освітнього процесу у Відокремленому структурному підрозділі «Морський фаховий коледж Херсонської державної морської академії».

Рекомендовані форми організації освітнього процесу. Основними формами організації освітнього процесу є різні типи занять:

- формування компетентностей;
- перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей;
- корекції основних компетентностей;
- розвитку компетентностей;
- комбіноване заняття.

Також формами організації освітнього процесу можуть бути екскурсії, віртуальні подорожі, заняття-семінари, конференції, форуми, спектаклі, брифінги, квести, інтерактивні заняття (заняття-«суди», заняття-дискусійна група, заняття з навчанням одних здобувачів освіти іншими), інтегровані заняття, проблемне заняття, відео-заняття, прес-конференції, ділові ігри тощо.

Засвоєння нового матеріалу можна проводити не тільки під час уроку (уроку-лекції), а й на конференції, екскурсії і т. д. Для конференції, дискусії викладачем визначаються теми доповідей здобувачів освіти, основні напрями самостійної роботи. На навчальній екскурсії здобувачі освіти отримують знання, знайомлячись із експонатами в музеї, з роботою механізмів на підприємстві, спостерігаючи за різноманітними процесами, що відбуваються у природі. Консультації проводяться зі здобувачами освіти, які не були присутні на попередніх заняттях або не зрозуміли, не засвоїли зміст окремих предметів. Розвиток і корекцію основних компетентностей можна, крім заняття відповідного типу, проводити на семінарі, заключній конференції, екскурсії тощо. Семінар як форма організації об'єднує бесіду та дискусію здобувачів освіти. Заключна конференція може будуватися як у формі дискусії, так і у формі диспуту, на якому обговорюються полярні точки зору.

Викладач або здобувачі освіти підбивають підсумки обговорення і формулюють висновки.

З метою засвоєння нового матеріалу та розвитку компетентностей крім заняття проводяться навчально-практичні заняття. Ця форма організації поєднує виконання різних практичних вправ, експериментальних робіт відповідно до змісту окремих предметів, менш регламентована й має акцент на більшій самостійності здобувачів освіти в експериментальній і практичній діяльності. Досягнуті компетентності здобувачі освіти можуть застосувати на практичних заняттях і заняттях практикуму. Практичне заняття - це така форма організації, в якій здобувачам освіти надається можливість застосовувати отримані ними знання у практичній діяльності. Експериментальні завдання, передбачені змістом окремих предметів, виконуються на заняттях із практикуму (виконання експериментально-практичних робіт). Оглядова конференція повинна передбачати обговорення ключових положень вивченого матеріалу і може бути комплексною, тобто реалізувати міжпредметні зв'язки в узагальненні й систематизації навчального матеріалу. Вона припускає цілеспрямоване ознайомлення здобувачів освіти з об'єктами та спостереження процесів з метою відновити та систематизувати раніше отримані знання, розкрити нові узагальнюючі підходи до аналізу.

Перевірка та оцінювання досягнення компетентностей, крім уроку, може здійснюватися у формі заліку, співбесіди, контрольного навчально-практичного заняття.

Залік як форма організації проводиться для перевірки якості засвоєння здобувачами освіти змісту предметів, досягнення компетентностей.

Співбесіда, як і залік, тільки у формі індивідуальної бесіди, проводиться з метою з'ясувати рівень досягнення компетентностей.

Функцію перевірки і оцінювання досягнення компетентностей виконує навчально-практичне заняття. Здобувачі освіти одержують конкретні завдання, з виконання яких звітують перед викладачем.

Практичні заняття та заняття практикуму також можуть будуватися з метою реалізації контрольних функцій освітнього процесу. На цих заняттях здобувачі освіти самостійно виготовляють вироби, проводять виміри та звітують за виконану роботу.

Екскурсії в першу чергу покликані показати здобувачам освіти практичне застосування знань, отриманих при вивченні змісту окремих

предметів (можливо поєднувати зі збором здобувачами освіти по ходу екскурсії матеріалу для виконання визначених завдань).

Можливо проводити заняття в малих групах, бригадах і ланках (у тому числі робота здобувачів освіти у парах змінного складу) за умови, що окремі здобувачі освіти виконують роботу бригадирів, консультантів, тобто тих, хто навчає малу групу.

Форми організації освітнього процесу уточнюються та розширюються у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання викладач визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у робочих навчальних програмах окремих предметів.

IV. ОПИС ТА ІНСТРУМЕНТИ СИСТЕМИ ВНУТРІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ

Внутрішня система забезпечення якості складається з наступних компонентів:

- створення безпечного середовища;
- кадрове забезпечення освітньої діяльності;
- навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності;
- матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності;
- якість проведення навчальних занять;
- моніторинг досягнення здобувачами освіти результатів навчання (компетентностей).

Завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти:

- оновлення методичної бази освітньої діяльності;
- контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок здобувачів освіти, розробка рекомендацій щодо їх покращення;
- моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу освіти;
- створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників.

Освітню програму схвалює Педагогічна рада відділення загальноосвітньої підготовки, Рада із забезпечення якості освітньої діяльності та якості освіти ВСП «МФК ХДМА», Педагогічна рада ВСП «МФК ХДМА» та Вчена рада Херсонської державної морської академії, погоджує начальник Відокремленого структурного підрозділу «Морський фаховий коледж Херсонської державної морської академії» та затверджує ректор Херсонської державної морської академії. Вводиться в дію наказом ректора академії.

Освітня програма та перелік освітніх компонентів, що передбачені цією програмою, оприлюднюються на веб-сайті ВСП «МФК ХДМА». На підставі затвердженої Освітньої програми розробляється навчальний план, який конкретизує організацію освітнього процесу.

Перший заступник

начальника ВСП «МФК ХДМА» Руслан ЛЕВКІВСЬКИЙ

Завідувач судноводійного

відділення ВСП «МФК ХДМА» Ігор СОКОЛ

Завідувач судномеханічного

відділення ВСП «МФК ХДМА» Микола КОЗИЦЬКИЙ

Завідувач електромеханічного

відділення ВСП «МФК ХДМА» Максим БОЙКО

Завідувач відділення загальноосвітньої

підготовки ВСП «МФК ХДМА» Олександр ПУЧКОВ

Перелік предметів профільної середньої освіти
підготовки здобувачів фахової передвищої освіти
освітньо-професійного ступеня фахового молодшого бакалавра
спеціальності 271 Морський та внутрішній водний транспорт
спеціалізації 271.01 Навігація і управління морськими суднами
освітньо-професійної програми «Навігація і управління морськими суднами»

Код о/к	Навчальні предмети	Кількість годин
Базові предмети		1575
1	Українська мова	140
2	Українська література	140
3	Зарубіжна література	70
4, ОК4	Іноземна мова (Англійська мова за професійним спрямуванням)	140
5	Історія: Україна і світ	210
6	Громадянська освіта	70
7	Математика	210
8	Природничі науки	280
9, ОК5	Фізична культура (Фізичне виховання)	210
10	Захист України	105
Вибірково-обов'язкові предмети		210
11	Інформатика	165
12, ОКп1	Технології (Вступ до спеціальності)	45
Профільні предмети і спеціальні курси та додаткові години		700+175
ОК1	Історія та культура України	30
ОК2	Українська мова за професійним спрямуванням	42
ОК3	Основи суспільних наук	28
ОК6	Вища математика	70
ОК7	Фізика та основи теоретичної механіки	84
ОК8	Основи екології та охорони навколишнього середовища	15
ОК9	Радіотехніка і електроніка з елементами електротехніки	34
ОК10	Інженерна та комп'ютерна графіка	30
ОКп2	Безпека життєдіяльності та основи охорони праці	70
ОКп3	Метеорологія і океанографія	34
ОКп4	Географія морського судноплавства	30
ОКп5	Теорія та будова судна	52
ОКп6	Управління судном та практика несення штурманської вахти	38
ОКп14	Виробнича практика	162
Поділ на підгрупи		
Іноземна мова (поділ)		140
Інформатика (поділ)		16
Усього:		2660

Завідувач судноводійного
відділення ВСП «МФК ХДМА»

Ігор СОКОЛ

Перелік предметів профільної середньої освіти для підготовки здобувачів
освітньо-професійного ступеня фахового молодшого бакалавра
спеціальності 271 Морський та внутрішній водний транспорт
спеціалізації 271.02 Управління судновими технічними системами і
комплексами
освітньо-професійної програми «Управління судновими технічними
системами і комплексами»

Код о/к	Навчальні предмети	Кількість годин
Базові предмети		1575
1	Українська мова	140
2	Українська література	140
3	Зарубіжна література	70
4, ОК4	Іноземна мова (Англійська мова за професійним спрямуванням)	140
5	Історія: Україна і світ	210
6	Громадянська освіта	70
7	Математика	210
8	Природничі науки	280
9, ОК5	Фізична культура (Фізичне виховання)	210
10	Захист України	105
Вибірково-обов'язкові предмети		210
11	Інформатика	165
12, ОКп1	Технології (Вступ до спеціальності)	45
Профільні предмети і спеціальні курси та додаткові години		700+175
ОК1	Історія та культура України	30
ОК3	Основи суспільних наук	30
ОК6	Вища математика	70
ОК7	Фізика	47
ОК8	Основи екології	30
ОК10	Інженерна та комп'ютерна графіка	42
ОК11	Технологія матеріалів	52
ОК12	Основи технічної термодинаміки та теплопередачі	56
ОК13	Технічна механіка	56
ОК14	Основи гідромеханіки	30
ОКп2	Безпека життєдіяльності	56
ОКп5	Теорія, будова судна та рушії	56
ОКп14	Навчальна практика	210
Поділ на підгрупи		
Іноземна мова (поділ)		70
Інформатика (поділ)		40
Усього:		2660

Завідувач судномеханічного
відділення ВСП «МФК ХДМА»

Микола КОЗИЦЬКИЙ

Перелік предметів профільної середньої освіти для підготовки здобувачів
освітньо-професійного ступеня фахового молодшого бакалавра
спеціальності 271 Морський та внутрішній водний транспорт
спеціалізації 271.03 Експлуатація суднового електрообладнання і засобів
автоматики
освітньо-професійної програми «Експлуатація суднового
електрообладнання і засобів автоматики»

Код о/к	Навчальні предмети	Кількість годин
Базові предмети		1575
1	Українська мова	140
2	Українська література	140
3	Зарубіжна література	70
4, ОК4	Іноземна мова (Англійська мова за професійним спрямуванням)	140
5	Історія: Україна і світ	210
6	Громадянська освіта	70
7	Математика	210
8	Природничі науки	280
9, ОК5	Фізична культура (Фізичне виховання)	210
10	Захист України	105
Вибірково-обов'язкові предмети		210
11	Інформатика	165
12, ОКп1	Технології (Вступ до спеціальності)	45
Профільні предмети і спеціальні курси та додаткові години		700+175
ОК1	Історія та культура України	35
ОК2	Українська мова за професійним спрямуванням	36
ОК3	Основи суспільних наук	28
ОК6	Вища математика	45
ОК7	Фізика	43
ОК8	Основи екології	20
ОК9	Теоретичні основи електротехніки	98
ОК10	Інженерна та комп'ютерна графіка, спеціальне креслення	44
ОКп2	Безпека життєдіяльності	56
ОКп5	Теорія, будова судна та рушії	30
ОКп6	Суднові електричні машини	70
ОКп7	Основи суднової електроніки та мікропроцесорної техніки	56
ОКп14	Практика навчальна у майстернях	180
Поділ на підгрупи		
Іноземна мова (поділ)		80
Інформатика (поділ)		54
Усього:		2660

Завідувач електромеханічного
відділення ВСП «МФК ХДМА»

Максим БОЙКО